

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SPLITU
Gundulićeva 27
Split

Poslovni broj: P-2997/2023-31

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
i
R J E Š E N J E

Općinski sud u Splitu, po sutkinji ovog suda Sanji Bikić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Zore Sušilović Grabovac, OIB: 17367490751, Ulica 27. Rujna 40h, Mravince, Solin, zastupane po punomoćniku Damiru Batarelu, odvjetniku u Splitu, Trg Hrvatske bratske zajednice 2B/II, protiv tuženika Addiko Bank d.d., OIB: 14036333877, Slavonska avenija 6, Zagreb, zastupanog po odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Šavorić i partneri d.o.o. u Zagrebu, Ilica 1/A, radi utvrđenja i isplate, nakon provedene glavne i javne rasprave zaključene 17.rujna 2026. u prisutnosti zamjenika punomoćnika tužiteljice Domagoja Grabovca, odvjetnika u Splitu, i zamjenice punomoćnika tuženika Silvije Tasić, odvjetnice u Splitu, na ročištu za objavu i uručenje presude 26.listopada 2026.,

p r e s u d i o j e:

1. Odbija se kao neosnovan glavni tužbeni zahtjev tužiteljice, koji glasi:

"I. Utvrđuju se ništetnim i bez ikakvog pravnog učinka odredbe članaka 2. i 3. Ugovora o kreditu broj: 216-219/2004 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 16.06.2004. solemniziranog od JB Zoje Puljiz, u Splitu, 17.06.04 god. pod posl.br. OU-456/04 zaključenog između tužiteljice i tuženika u dijelu u kojem je ugovoreno u članku 2. kako se odobrava stambeni kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 90.000,00 CHF, obračunato prema srednjem tečaju za devize Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. važećem na dan korištenja kredita, u članku 3. u dijelu u kojem je ugovoreno kako se korisnik kredita mjesečne anuitete obvezuje plaćati uz valutnu klauzulu prema srednjem tečaju banke za CHF na dan dospijeca, odnosno na dan plaćanja, kako je to određeno važećom Odlukom o kamatnim stopama Banke.

II. Nalaže se tuženiku u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe na ime razlike tečaja, po kreditu broj: 216-219/2004, isplatiti tužiteljici iznos od 8.542,38 EUR

Fiksni tečaj konverzije 7.53450

(slovima: osam tisuća pet stotina četrdeset dva eura i trideset osam centi) sve sa pripadajućom zateznom kamatom obračunatoj po stopi od 15% do 31.prosinca 2007., od 1.siječnje 2008. do 31.srpnja 2015. po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta, a koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećano za pet postotnih poena, od 1.kolovoza 2015. do 31.prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 (tri) postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29.prosinca 2023. po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do dana isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope (koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke) za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koje zatezne kamate teku od dospijeca svake pojedine uplate do isplate kako slijedi:

- 3,80 EUR od 30.09.2004.
- 6,79 EUR od 31.10.2004.
- 18,15 EUR od 30.11.2004.
- 14,23 EUR od 31.12.2004.
- 5,72 EUR od 31.01.2005.
- 4,86 EUR od 28.02.2005.
- 3,03 EUR od 31.10.2008.
- 9,81 EUR od 31.12.2008.
- 14,68 EUR od 31.01.2009.
- 16,88 EUR od 28.02.2009.
- 10,81 EUR od 31.03.2009.
- 11,97 EUR od 30.04.2009.
- 2,71 EUR od 04.06.2009.
- 1,29 EUR od 04.09.2009.
- 0,98 EUR od 05.10.2009.
- 4,17 EUR od 04.12.2009.
- 9,64 EUR od 05.01.2010.
- 17,42 EUR od 04.02.2010.
- 15,64 EUR od 04.03.2010.
- 26,20 EUR od 06.04.2010.
- 24,20 EUR od 05.05.2010.
- 28,10 EUR od 04.06.2010.
- 61,90 EUR od 06.07.2010.
- 54,94 EUR od 04.08.2010.
- 76,20 EUR od 06.09.2010.

- 68,86 EUR od 13.10.2010.
- 57,04 EUR od 05.11.2010.
- 81,97 EUR od 07.12.2010.
- 112,57 EUR od 06.01.2011.
- 90,34 EUR od 09.02.2011.
- 98,89 EUR od 04.03.2011.
- 88,96 EUR od 05.04.2011.
- 90,77 EUR od 05.05.2011.
- 132,79 EUR od 07.06.2011.
- 136,88 EUR od 06.07.2011.
- 171,99 EUR od 04.08.2011.
- 153,96 EUR od 07.09.2011.
- 134,22 EUR od 07.10.2011.
- 129,74 EUR od 05.11.2011.
- 128,25 EUR od 05.12.2011.
- 137,50 EUR od 06.01.2012.
- 145,56 EUR od 07.02.2012.
- 146,64 EUR od 05.03.2012.
- 141,06 EUR od 05.04.2012.
- 144,83 EUR od 04.05.2012.
- 147,40 EUR od 06.06.2012.
- 143,07 EUR od 06.07.2012.
- 144,21 EUR od 04.08.2012.
- 140,96 EUR od 06.09.2012.
- 134,03 EUR od 16.10.2012.
- 141,52 EUR od 16.11.2012.
- 145,11 EUR od 19.12.2012.
- 142,50 EUR od 15.01.2013.
- 128,37 EUR od 15.02.2013.
- 140,37 EUR od 28.02.2013.
- 141,42 EUR od 02.04.2013.
- 136,72 EUR od 30.04.2013.
- 122,09 EUR od 31.05.2013.
- 121,72 EUR od 01.07.2013.
- 125,31 EUR od 31.07.2013.
- 131,07 EUR od 31.08.2013.
- 139,05 EUR od 30.09.2013.
- 134,93 EUR od 31.10.2013.
- 137,85 EUR od 30.11.2013.
- 141,15 EUR od 31.12.2013.
- 134,24 EUR od 31.01.2014.
- 138,31 EUR od 28.02.2014.
- 136,98 EUR od 31.03.2014.
- 132,47 EUR od 30.04.2014.
- 131,03 EUR od 31.05.2014.
- 131,68 EUR od 30.06.2014.
- 136,79 EUR od 31.07.2014.
- 141,10 EUR od 01.09.2014.
- 140,21 EUR od 30.09.2014.
- 143,93 EUR od 31.10.2014.

- 146,46 EUR od 01.12.2014.
- 144,97 EUR od 31.12.2014.
- 145,38 EUR od 31.01.2015.
- 145,38 EUR od 28.02.2015.
- 145,38 EUR od 31.03.2015.
- 145,38 EUR od 30.04.2015.
- 145,38 EUR od 01.06.2015.
- 145,38 EUR od 30.06.2015.
- 145,38 EUR od 31.07.2015.
- 145,38 EUR od 31.08.2015.
- 145,38 EUR od 30.09.2015."

- III. Nalaže se tuženiku u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe naknaditi tužiteljici parnični trošak zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope (koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke) za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine."

2. Prihvaća se kao osnovan podredni tužbeni zahtjev tužiteljice, koji glasi:

- I. Utvrđuju se ništetnim i bez ikakvog pravnog učinka odredbe članaka Ugovora o kreditu broj: 216-219/2004 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 16.06.2004. solemniziranog od JB Zoje Puljiz, u Splitu, 17.06.04 god. pod posl.br. OU-456/04 zaključenog između tužiteljice i tuženika u dijelu u kojem je ugovoreno u članku 2. kako se odobrava stambeni kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 90.000,00 CHF, obračunato prema srednjem tečaju za devize Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. važećem na dan korištenja kredita, u članku 3. u dijelu u kojem je ugovoreno kako se korisnik kredita mjesečne anuitete obvezuje plaćati uz valutnu klauzulu prema srednjem tečaju banke za CHF na dan dospijeca, odnosno na dan plaćanja, kako je to određeno važećom Odlukom o kamatnim stopama Banke.
- II. Nalaže se tuženiku u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe na ime zatezne kamate na preplaćene mjesečne iznose, po osnovu porasta tečaja za otplatu iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita, obračunatih do dana izračuna konverzije, isplatiti tužiteljici iznos od 2.599,77 EUR (slovima: dvije tisuće pet stotina devedeset devet eura i sedamdeset sedam centi) sve sa pripadajućom zateznom kamatom koja teče od 25.lipnja 2026. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope (koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke) za tri

Fiksni tečaj konverzije 7.53450

postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

Djelomično se odbija kao neosnovan zahtjev tužiteljice za više zatraženu zateznu kamatu koja na iznos od 2.599,77 EUR teče od 12.lipnja 2023. od 24.lipnja 2026."

i

riješio je:

- I. Dopušta se preinaka tužbe iz podneska tužiteljice od 25.lipnja 2026.
- II. Nalaže se tuženiku u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe naknaditi tužiteljici parnični trošak u iznosu od 2.950,00 EUR (slovima: dvije tisuće devet stotina pedeset eura), sa pripadajućom zateznom kamatom tekućom od 26.listopada 2026. pa do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope (koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke) za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

Obrazloženje

1.U tužbi zaprimljenoj kod ovog suda 12.lipnja 2023. navodi se da je tužiteljica zaključila sa Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (pravnim prednikom tuženika) Ugovor o kreditu broj: 216-219/2004 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine, s eventualno pripadajućim Aneksima (u daljnjem tekstu: Osnovni ugovor), na temelju kojeg je tužiteljici odobren stambeni kredit u iznosu od 90.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. za CHF. Zatim su tužiteljica, tuženik i Dragan Grabovac kao sudužnik i založni dužnik, zaključili Aneks uz Ugovor o kreditu broj: 216-219/2004 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine, ovjeren pred javnim bilježnikom Zrinkom Milić-Štrkalj iz Splita, pod brojem ovjere OV-1881/16, dana 12. veljače 2016., kojim su regulirali konverziju kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Kako su kreditna sredstva koja su bila odobrena tužiteljici glasila na valutu u CHF, kao i na činjenicu da je Ugovorom ugovorena promjenjiva kamatna stopa sukladno Odlukama tuženika, to tužiteljica ima pravni interes za podnošenjem ove tužbe radi utvrđenja ništetnosti i isplate. U citiranom osnovnom ugovoru o kreditu tuženik je samoinicijativno zadržao pravo da jednostrano mijenja odredbe sklopljenog Ugovora, bez ikakvog pristanka korisnika kredita, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora kao trgovac nije s tužiteljicom pojedinačno pregovarao i ugovorom utvrdio načine i metodu izračuna parametara

Fiksni tečaj konverzije 7.53450

koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, što je protivno jednom od temeljnih načela obveznih odnosa-načelu savjesnosti i poštenja. Spornim ugovorom ugovoren je CHF kao valuta uz koju je vezana glavnica, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja pobijanog ugovora, tuženik nije tužiteljicu u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti. Takvim postupanjem narušena je ravnopravnost ugovornih strana u obveznopravnom odnosu i to na način da je prouzročen očit nesrazmjer između međusobnih činidbi, a čime je izravno narušeno i načelo jednakosti činidbi. Tužiteljica se poziva na odluke Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012, te Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br.PŽ-7129/2013-4 od 13. lipnja 2014. i PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. Izravna posljedica ništetnih ugovora, u dijelu kojim je ugovorena kamatna stopa koja je promjenjiva ovisno o odluci banke, te CHF kao valuta uz koju je vezana glavnica, očituje se u tome da je tužiteljica višestruko preplatila svoju kreditnu obvezu, a čime je tuženik bez ikakve osnove stekao sporne iznose.

1.1. Prije svega tužiteljica predlaže donošenje rješenja kojim će se naložiti tuženiku da u roku 15 dana dostavi u spis točno određenu kreditnu dokumentaciju potrebnu za provođenje financijskog vještačenja i postavljanja konkretnog zahtjeva za isplatom novčanog iznosa.

1.2. Nakon pribave dokumentacije i financijskog vještačenja, tužiteljica će urediti tužbeni zahtjev, kojim predlaže da sud donese presudu kojom će:

-pod točkom I. utvrditi da su ništetne i bez pravnog učinka odredbe predmetnog ugovora o kreditu u dijelu kojim je ugovoreno da kredit glasi na iznos kunske protuvrijednosti 90.000,00 CHF prema srednjem tečaju tuženika za CHF, u dijelu u kojem se tužiteljica kao korisnik kredita obvezuje navedeni iznos kredita vratiti uz valutnu klauzulu s pripadajućim kamatama u vrijeme i na način utvrđen ugovorom, u dijelu u kojem je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak (koje točno članke i ugovorne odredbe će tužiteljica naznačiti kada tuženik dostavi sudu potrebnu dokumentaciju),

-pod točkom II. naložiti tuženiku da u roku 15 dana isplati tužiteljici iznos na ime razlike između početnog tečaja na dan isplate kredita i naplaćenog tečaja, sa pripadajućim zateznom kamatom,

-pod točkom III. naložiti tuženiku da u roku 15 dana naknadi tužiteljici parnični trošak sa zateznom kamatom od presuđenja do isplate.

1.3. Podneskom od 1.prosinca 2025. tužiteljica je precizirala tužbeni zahtjev pod točkom I. na način da traži utvrđenje ništetnosti dijela odredbi čl. 2. i 3. predmetnog ugovora o kreditu.

1.4. Nakon provedenog financijskog vještačenja, tužiteljica je podneskom od 3.ožujka 2026. precizirala tužbeni zahtjev na način da pod točkom II. potražuje od tuženika isplatu iznosa od 8.542,38 EUR sa zateznom kamatom koja na svaki tamo navedeni pojedinačni iznos teče od dospijeća do isplate, dok je u preostalom dijelu koji se odnosi na utvrđenje i naknadu parničnog troška, tužbeni zahtjev ostao neizmijenjen.

1.5. Podneskom od 25.lipnja 2026. tužiteljica je postavila podredni tužbeni zahtjev, na način da pod točkom I. traži utvrđenje ništetnosti odredbi čl.2. i 3. predmetnog ugovora o kreditu, a pod točkom II. potražuje od tuženika isplatu iznosa od 2.599,77

Fiksni tečaj konverzije 7.53450

EUR na ime obračunate zatezne kamate na pretplaćene iznose, sa daljnjom zateznom kamatom od 12.lipnja 2023. do isplate. Tužiteljica je isticanjem novog zahtjeva preinačila tužbu, kojoj preinaci se tuženik usprotivio.

2. U odgovoru na tužbu, tuženik se usprotivio tužbi i tužbenom zahtjevu, osporavajući osnovu i visinu, kao i navode tužbe, ističe prigovor zastare, te predlaže tužbeni zahtjev u cijelosti odbiti kao neosnovan uz osudu tužiteljice na naknadu troškova postupka. Tuženik osporava pravni interes tužiteljice za podnošenje kondemnatorne tužbe jer je tužiteljica pristala na konverziju kredita tako što je s tuženikom 11.veljače 2016. sklopila Aneks Ugovora o kreditu, a kojim je došlo do izmjene valute i kamatne stope. Time je i otpala eventualna ništenost pojedinih odredbi ugovora o kreditu, pod uvjetom da je i postojala, smatrajući da se presuda donesena u sporu radi kolektivnih prava i interesa ne može primijeniti u ovom postupku. Nadalje, tuženik se poziva na utvrđenja iz postupka Gos-1/2019, kao i na brojne odluke županijskih sudova RH i Europskog suda.

3. Tijekom postupka sud je izveo dokaz pregledom Ugovora o kreditu broj:216-219/2004 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini solemniziranog od strane javnog bilježnika Zoje Puljiz iz Splita pod brojem OU-456/2004 dana 17.lipnja 2004., Aneksa uz Ugovor o kreditu broj 216-219/2004 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 11.veljače 2016., solemniziranog od strane javnog bilježnika Zrinke Milić-Štrkalj iz Splita pod brojem OV-1881/2016 dana 12.veljače 2016., Izjave Ive Krhlanko Cvetko od 24.kolovoza 2020., ovjerene u potpisu od strane javnog bilježnika Ilinke Lisonek iz Zagreba pod brojem OV-5477/2020 dana 24.kolovoza 2020., dopisa tuženika naslovljenog "Mjere za ublažavanje položaja korisnika stambenih kredita", obavijesti o promjenama kamatnih stopa po kreditu od 17.srpnja 2023., specifikacije uplata, popisa uplata, pregleda prometa za klijenta po predmetnom kreditu, novog otplatnog plana i ugovora o kreditu broj 609/2001 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine prijenosom vlasništva nekretnine od 21.studenoga 2001. solemniziranog od strane javnog bilježnika Zoje Puljiz iz Splita pod brojem 655/2001 dana 22.studenoga 2001., financijskim vještačenjem po sudskom vještaku za financije Ines Lozić, dopunskim vještačenjem po sudskom vještaku za financije Ines Lozić, te saslušanjem tužiteljice.

4. Glavni tužbeni zahtjev tužiteljice nije osnovan.

5. Podredni tužbeni zahtjev tužiteljice je osnovan.

6. Predmet spora je zahtjev tužiteljice na utvrđenje ništetnosti odredbi ugovora o kreditu u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu, te zahtjev prema tuženiku za isplatom iznosa koji je pretplatila na temelju ništetne odredbe ugovora o kreditu u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu. Podrednim tužbenim zahtjevom tužiteljica ističe zahtjev za isplatom zatezne kamate obračunate na pretplaćene iznose od dana plaćanja do 30.rujna 2015.

7. Između parničnih stranaka nije sporno:

- da su tužiteljica kao korisnik kredita i prednik tuženika Hypo Alpe-Adria-bank d.d. kao kreditor sklopili 16.lipnja 2004. Ugovor o kreditu broj:216-219/2004, sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini, kojim je tuženik odobrio tužiteljici kao korisniku stambeni kredit u iznosu od 90.000,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za devize tuženika

Fiksni tečaj konverzije 7.53450

važecem na dan korištenja kredita (čl.2.),

-da je namjena kredita dovršetak kuće i zatvaranje postojećeg kredita kod tuženika, a tužiteljica se kao korisnik kredita obvezala iznos kredita vratiti do 30.lipnja 2019.,

-da se tužiteljica obvezala vraćati iznos kredita u jednakim mjesečnim anuitetima od 723,49 CHF kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za devize tuženika na dan dospijea (čl.3.), i uz promjenjivu kamatnu stopu sukladno Odluci tuženika o kamatnim stopama, a koja na dan sklapanja ugovora iznosi 5,25 % (čl.3 Ugovora),

-da je od sklapanja predmetnog ugovora o kreditu pa nadalje dolazilo do promjene tečaja CHF-a,

-da su stranke na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, koji je stupio na snagu 30. rujna 2015., zaključili Dodatak ugovora o kreditu dana 11.veljače 2016., tako da je izvršena konverzija kredita u valuti CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR sa stanjem na dan 30. rujna 2015.

8. Međutim, sporna je osnova i visina postavljenog tužbenog zahtjeva, kao i osnovanost prigovora zastare.

9. S obzirom na razdoblje obuhvaćeno u ovoj parnici (ugovor je zaključen 16.lipnja 2004.), za ocjenu valjanosti ovdje spornih ugovornih odredbi mjerodavan je Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 96/03, nadalje: ZZP/03) za razdoblje do 6. kolovoza 2007., te Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine 79/07, 125/07, 75/07, 75/09, 79/09, 79/09, 89/09, 133/09, 78/12, 56/13, nadalje ZZP/07.).

10. Prema odredbi članka 81. st. 1. ZZP/03 ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Prema odredbi članka 84. ZZP/03 nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive, s tim da je ta odredba identična i odredbi iz čl. 99. ZZP/07, što bi posljedično značilo da su nepoštene one odredbe ugovora koje su nejasne, koje nisu lako razumljive i koje nisu uočljive. Odredbom članka 87. st. 1. ZZP/03 proizlazi da je nepoštena ugovorna odredba ništava.

11. Prema odredbi članka 96. st. 1. ZZP/07 ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu potrošača, dok odredba stavka 2. tog članka propisuje da se smatra da se o pojedinoj odredbi ugovora nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca. Prema odredbi članka 99. ZZP/07 nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive, što bi posljedično značilo da su nepoštene one odredbe ugovora koje su nejasne, koje nisu lako razumljive i koje nisu uočljive.

12. Citirane odredbe ZZP-a se temelje na Direktivi Vijeća 93/13/ EEZ od 5. travnja 1993. godine o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima (Službeni list EZ

Fiksni tečaj konverzije 7.53450

1993. L 95/29, dalje Direktiva 93/13). Tako se prema Direktivi 93/13 (čl. 3. st. 2.) smatra da odredba nije individualno stipulirana ako ju je unaprijed formulirao trgovac i ako potrošač nije mogao utjecati na njen sadržaj, posebno u kontekstu unaprijed formuliranih standardnih ugovora ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj odredbi individualno pregovaralo, teret dokaza je na njemu, a koje pravilo se u svjetlu ostalih odredbi i cilja Direktive 93/13 tumači restriktivno na način da se, čak ako je potrošač i mogao pregovarati o sadržaju određene odredbe, ali stvarno nije na njen sadržaj utjecao, tj. nije ga promijenio, ugovorna odredba se smatra jednostrano određenom.

13. Prema Presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. godine u predmetu broj C-26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

14. Nadalje, treba istaknuti da je člankom 4. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/2023, nadalje: ZOO) propisano da su u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja. Načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da su sudionici obveznih odnosa dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obje ugovorne strane, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznog odnosa. Konkretno, kao mjerilo ponašanja procjenjuje se kako bi se ponašao prosječan čovjek ili prosječan potrošač s jedne strane, odnosno uredan i savjestan gospodarstvenik ili dobar domaćin s druge strane.

15. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl. broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. po tužbi Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača između ostalog je u odnosu na ovdje tuženika utvrđeno kako je u razdoblju od 1.lipnja 2004. do 31.prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača kao korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja tih ugovora tuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što pak je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača u razdoblju od 1.lipnja 2004. do 6.kolovoza 2007., protivno čl. 81., 82. i 90. (Narodne novine, broj: 96/03), a od 7.8.2007. do 31.12.2008., protivno odredbama istog Zakona (Narodne novine, broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i čl. 96. i 97. Zakona, te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te u razdoblju od 10.rujna 2003. do 31.prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, te koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije sa korisnicima kreditnih usluga pojedinačno pregovarao i ugovorom utvrdio egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača.

16. Presudom Visokog Trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., presuda je potvrđena u odnosu na ovdje tuženika u dijelu u kojem je utvrđeno da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristi nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i koja je ništetna. Presudom istog suda broj PŽ-6632/17-10 od 14. lipnja 2018. utvrđeno je kako je ovdje tuženik, a tamo petotuženik u razdoblju od 01. studenoga 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja predmetnih ugovora petotuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time petotuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03.) u razdoblju od 01. studenoga 2004. do 06. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 07. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/07., 12/05., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09.) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom petotuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora petotuženik kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku petotuženika.

17. Navedene presude primjenjuju se i na tužiteljicu, budući da se prema odredbi čl. 502.c Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 26/91, 34/91, 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/22, 155/23, 146/25, nadalje: ZPP-a) fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom slučaju sud je vezan uz utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozivati, a upravo se na ta utvrđenja tužiteljica poziva u tužbi.

18. I odredbom čl. 118. ZZP/14 određeno je kako odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih prava i interesa potrošača iz čl. 106. stavka 1. u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz 106. stavak 1. tog Zakona, obvezuje

ostale sudove u postupku koji potrošač pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

19. Dosljedno, polazeći od naprijed citiranih odredbi ZPP-a i ZZP-a, te imajući na umu da je dio spornih odredbi čl.2. i 3. Ugovora o kreditu sadržajno izražen na identičan način kao i one koje su pravomoćnim presudama Trgovačkog suda u Zagrebu utvrđene ništetnim, ovaj sud nije bio dužan provoditi nikakve dokaze u pravcu da se o utvrđenim ništetnim odredbama Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, da li su one jasne, teško razumljive i/ili teško uočljive i da li te odredbe suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitoj i apstraktnoj razini.

20. Vrhovni sud RH se u svojoj odluci Rev-2221/2018-10. od 3. rujna 2019. u odnosu na nepoštenost i ništetnost ugovornih odredbi iz ugovora o kreditima vezano za ugovorenu valutu uz koju je vezana glavnica bio švicarski franak u cijelosti pozvao na obrazloženje presude Visokog Trgovačkog suda PŽ-6632/2017. Visoki Trgovački sud je utvrdio da se o ugovornim odredbama kojim se glavnica veže uz valutu švicarski franak nije pojedinačno pregovaralo, da su odredbe kojima se glavnica veže uz valutu švicarski franak jasne iako ne sadrže sintagmu "valutna klauzula u švicarskim francima". Nadalje, Visoki Trgovački sud utvrđuje i da se ugovorne odredbe kojima se glavnica veže uz valutu švicarski franak nalaze na prvim stranicama ugovora, nisu pisane sitnim slovima pa su zbog toga lako uočljive, ali prosječnom potrošaču nisu razumljive, protivne su načelu savjesnosti i poštenja. Pravomoćno je utvrđeno i to da je priroda i specifičnosti valute švicarski franak poznata bankama, ali ne i prosječnom potrošaču koji ne raspolaže stručnim znanjem, a kako ga banke kao profesionalci o tome ni na koji način nisu informirale, potrošač nije i ne može biti svjestan rizika kojeg preuzima. Stoga je i sama nerazumljivost ugovornih odredaba kojima se glavnica veže za švicarski franak i prema ocjeni ovog suda ozbiljan uzrok značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti i poštenja jer banka za taj rizik zna, ali ga prešućuje te istovremeno za kredit s valutnom klauzulom u švicarskim francima u reklamama nudi najnižu ugovornu kamatu, čime stvara opću klimu da je za potrošače ugovor s valutnom klauzulom u švicarskim francima povoljan i k tome još pojedinačno prilikom pregovaranja o sklapanju ugovora uvjerava potrošače da je švicarski franak sigurna valuta. Neravnoteža u pravima i obvezama koja postoji ugovaranjem predmetne odredbe nedvojbeno je na štetu potrošača i značajna je. Naime, neizvjestan je i iznos glavnice kredita kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci, i cijena, jer se i kamata plaća u istoj valuti, u švicarskim francima. Dakle, promjenjivi su i neizvjesni bitni elementi ugovora, a ugovori o stambenim kreditima su u pravilu dugoročni, s tim da banka, koja je u tim ugovorima vjerovnik zna da je uz tu valutu vezan poseban rizik zbog činjenice da je švicarski franak valuta utočišta, koji rizik preuzima potrošač, a da to ne zna. Nuđenjem najniže ugovorne kamate za ugovore u kojima je glavnica vezana za valutu švicarski franak banka na nepošten način potiče potrošače na sklapanje ugovora upravo s valutnom klauzulom u švicarskim francima pri čemu je propuštanje davanja te bitne informacije koja u startu dovodi do znatne neravnoteže na štetu potrošača protivno načelu savjesnosti i poštenja.

21. Čak i izvršenjem Ugovora o kreditu ne može nestati uzrok ništetnosti spornih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli, jer su navedene odredbe bile ništetne i

nepoštene već od dana sklapanja Ugovora o kreditu, dakle ex tunc, pa time nisu ni mogle postati naknadno valjane ispunjenjem ugovora. U tom pogledu člankom 326. st. 1. ZOO-a predviđeno je da ništetan ugovor ne postaje valjan kad uzrok ništetnosti naknadno nestane, a sukladno članku 326. st. 2. ZOO-a ništetnost se ne može isticati samo ako su kumulativno ispunjene sljedeće pretpostavke: da je ugovor u cijelosti ispunjen, a uzrok ništetnosti je bila zabrana manjeg značaja. Budući da je u predmetnom slučaju tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača zajamčene Direktivom 93/13 EEZ i Zakonom o zaštiti potrošača, što je rezultiralo neravnotežom u pravima i obvezama ugovornih strana u ugovorima o potrošačkom kreditiranju na štetu potrošača, sasvim je jasno da u ovom slučaju nema govora o tome da bi uzrok ništetnosti spornih ugovornih odredbi bila zabrana manjeg značaja, pa je jasno da nisu ispunjene pretpostavke iz članka 326. stavak 2. ZOO-a.

22. Neosnovano tuženik navodi da zbog toga što je s tužiteljicom sklopio konverziju sukladno odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj 102/2015, nadalje:ZID ZPK), tužiteljica više nema pravni interes zahtijevati utvrđenje ništetnosti odredbi ugovora o valutnoj klauzuli, niti zahtijevati isplatu stečenog bez osnove po ništetnim odredbama Ugovora o kreditu, jer je i Vrhovni sud RH u odluci broj Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. izrazio shvaćanje da sama činjenica da su stranke sklopile Sporazum o konverziji kojim su odredbe osnovnog ugovora izmijenjene u pogledu valutne klauzule, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita, te je postignut sporazum o raspolaganju pretplatom, ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne. U istoj odluci jasno je navedeno da korisnik kredita ima pravni interes i može tražiti utvrđenje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga eventualno ostvarivao svoja prava za koja smatra da mu pripadaju.

23. Na temelju svih naprijed navedenih utvrđenja, sud je zaključio da dio odredbi čl. 2. i 3. ugovora o kreditu, koje se odnose na valutnu klauzulu nisu razumljive, protivne su načelu savjesnosti i poštenja, te su kao takve ništetne.

24. U odnosu na prigovor zastare, odgovoriti je kako je zastarni rok po stjecanju bez osnove 5 godina. Članak 215. st. 1. ZOO-a propisuje da zastara počinje teći prvog dana poslije dana kad je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano, dok čl. 241. ZOO-a propisuje da se zastara prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim organom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

24.1. Čl. 245. st. 1. ZOO-a propisuje da nakon prekida zastara počinje teći iznova, a vrijeme koje je proteklo prije prekida ne računa se u zakonom određeni rok za zastaru, a st. 3. istoga članka da kad je prekid zastare nastao podnošenjem tužbe ili pozivanjem u zaštitu, ili isticanjem prijeboja tražbine u sporu, odnosno prijavljivanjem tražbine u nekom drugom postupku, zastara počinje teći iznova od dana kad je spor okončan ili završen na neki drugi način.

24.2. Naime, prema pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske u pogledu početka tijeka zastare individualnih restitucijskih zahtjeva potrošača izraženog u odluci pod brojem Rev-2245/17-2 od 20. ožujka 2018., pokretanjem

parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača prekinut je tijekom zastare na temelju odredbe čl. 241. ZOO-a, pa zastara individualnih restitucijskih zahtjeva potrošača počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe. Tužba za zaštitu kolektivnih prava i interesa potrošača podnesena je 4. travnja 2012. u predmetu Trgovačkog suda u Zagrebu, broj P-1401/2012. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl. broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., u dijelu kojim je i u odnosu na tuženika utvrđena ništetnost ugovorne odredbe koja se odnosi na ništetnost valutne klauzule postala je pravomoćna 14. lipnja 2018. Stoga je rok zastare tražbine po osnovi preplaćene glavnice uslijed tečajnih promjena ponovno počeo teći od 14. lipnja 2018.

24.3. Dakle, kako je predmetna tužba podnesena 12. lipnja 2023. znači da računajući od 14. lipnja 2018., pa do njezina podnošenja nije protekao opći rok zastare iz čl. 225. ZOO-a, uslijed čega se istaknuti prigovor ima smatrati u cijelosti neosnovanim.

25. Nadalje, sud je omogućio tuženiku dokazivanje da je u konkretnom slučaju tužiteljici kao potrošaču u postupku sklapanja predmetnog ugovora o kreditu dao odgovarajuće obavijesti o spornim odredbama, imajući na umu odluku Ustavnog suda U-III/5458/2021 od 30. lipnja 2022. prema kojoj bi odbijanje dokaznih prijedloga radi saslušanja zaposlenika banke koji su sudjelovali u obradi kredita predstavljalo povredu načela jednakosti oružja. Tuženik je na tu okolnost priložio pisanu izjavu Ive Krhlanko Cvetko, te je predložio u svojstvu svjedoka saslušati javnog bilježnika koji je solemnizirao osnovni ugovor o kreditu i zaposlenika tuženika.

26. Izjava svjedokinje Ive Krhlanko Cvetko od 24. kolovoza 2020. ovjerena od strane javnog bilježnika Ilinke Lisonek iz Zagreba pod brojem OV-5477/2020 dana 24. kolovoza 2020., nije od značaja za konkretni obveznopravni odnos između tužitelja i tuženika, pa sud nema potrebu istu posebno obrazlagati. Naime, imenovana svjedokinja kao zaposlenica tuženika daje samo općenite izjave o pregovaranju prilikom davanja kredita u CHF i upozoravanju klijenata na pojmove promjenjive kamatne stope i valutne klauzule, dok ne sadrži nikakve relevantne činjenice koje bi se odnosile na uvjete sklapanja predmetnog ugovora o kreditu. Dakle, tuženik nije u dokazao da bi se u ovom konkretnom slučaju pregovaralo o pojedinim odredbama ugovora o kreditu prilikom samog sklapanja, niti je dokazao da je upravo tužitelja upozorio na rizik ugovaranja kredita koji je vezan uz valutu švicarskog franka i čija je kamatna stopa promjenjiva.

27. Od izvođenja dokaza saslušanjem javne bilježnice Zoje Puljiz odustalo se zbog smrti imenovane javne bilježnice, s tim da treba istaknuti da prema trenutnom zakonskom okviru javni bilježnici nisu dužni strankama davati obavijesti o utjecaju valute i promjenjive kamatne stope na njihove obveze, kao ni pregovarati sa strankama o pojedinim odredbama ugovora o kreditu.

28. Nadalje, sud je odustao od izvođenja dokaza saslušanjem zaposlenika tuženika, budući da tuženik nije postupio po nalogu suda i dostavio podatke o imenu i prezimenu zaposlenika kojeg treba saslušati, zbog čega je takav prijedlog neodređen.

29. Izveden je dokaz saslušanjem tužiteljice, koja u svom iskazu navodi da je predmetni ugovor o kreditu sklopila kako bi mogla dovršiti gradnju obiteljske kuće.

Prethodno je bila klijent tuženika, kod kojeg je imala otvoren tekući račun i jedan kredit u valuti EUR. Tužiteljica je bila zaposlena kao liječnica u KBC-u, a tuženik je davao povoljnije kredite za liječnike. Raspitivala se i kod drugih banaka o uvjetima kredita, ali je odabrala tuženika kao najpovoljnijeg. U ponudi je bio kredit u valuti EUR i valuti CHF. Ispunjavala je uvjete za kredit u eurima, jer je dala kuću u hipoteku i imala je supruga za sudužnika. Međutim, zaposlenici tuženika predstavili su ovaj kredit u valuti CHF kao povoljniji i da je kamata niža, tako da je odabrala taj kredit. Prije potpisivanja ugovora tužiteljicu nitko od strane zaposlenika nije upozorio na nikakav rizik vezan za ugovaranje kredita u valuti CHF, niti općenito za valutnu klauzulu i promjenjivu kamatu. Tekst ugovora sastavio je tuženik, isti je prije potpisivanja djelomično pročitala, te odnijela javnom bilježniku na potvrdu, koji tom prilikom nije ništa tumačio. Sa tuženikom se nije moglo pregovarati o nijednoj odredbi ugovora, niti mijenjati pojedine odredbe, niti je čula da bi u to vrijeme itko s bilo kojom bankom mogao o čemu pregovarati. U vrijeme sklapanja ugovora nije bila obrtnik niti vlasnik trgovačkog društva, već osoba zaposlena u KBC-u Split. Mjesečna rata kredita iznosila je na početku oko 464,53 EUR/3.500,00 kn, da bi narasla do iznosa od 597,25 EUR/4.500,00 kn. Nikada od banke nije dobila obavijesti ili objašnjenje zbog čega raste rata kredita, osim primitka obavijesti da će rata narasti, ali ne i zbog čega. Kada se u medijima počelo govoriti o konverziji kao jedinom načinu da se donekle ublaži visoka rata kredita, javila se tuženiku jer je u to vrijeme stvarno teško otplaćivala mjesečne rate, iako su tužiteljica i suprug imali dobra primanja. Nakon konverzije rata se snizila, ali ne onoliko koliko je očekivala, nije se vratila na početno ugovorenu, dok se ne sjeća da li joj je konverzijom priznata nekakva pretplata. Sve u vezi konverzije (obračuna, sastavljanja teksta dodatka i sl.), proveo je tuženik, te joj tom prilikom nitko nije ništa posebno objašnjavao. Navedeni kredit je zatvorila, sva sredstva je uložila u dovršetak kuće, ali je morala podignuti još jedan kredit jer joj sredstva nisu bila dovoljna. Navedenu kuću od dovršetka gradnje do danas nikada nije iznajmljivala. Tužiteljici nije bilo poznato značenje konverzije, postupala je onako kako su mediji i vlada prezentirali konverziju kredita, odnosno kao rješavanje problema kredita u valuti CHF, odnosno sanaciju štete koja je nastala kod ove vrste kredita.

30. U odnosu na status tužiteljice kao potrošača, treba navesti da je prema članku 3. stavak 1. točke 1. ZZP-a/03 potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. U ovom slučaju namjena kredita je dovršetak gradnje kuće, kako to tužiteljica navodi i u svom iskazu, dok tuženik nije za suprotni zaključak pružio nijedan dokaz, niti postoje okolnosti koje bi upućivale na zaključak da je tužiteljica ugovor sklopila u svrhe koje su namijenjene njenom zanimanju, poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, niti da bi u takve svrhe utrošila novčana sredstva isplaćena na temelju ugovora o kreditu. Slijedom svega navedenoga, tužiteljicu se ima smatrati potrošačem.

31. Tuženik osporava pravo tužiteljici na obeštećenje zbog činjenice da je pristala na sklapanje Dodatka ugovora kojim je izvršena konverzija kredita, pozivom na odluku Vrhovnog suda RH broj Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020., što je u cijelosti neutemeljeno. To stoga što navedena odluka nema nikakve veze, niti je donesena u svezi navedenog spornog pitanja, jer je u tom predmetu VSRH postavljeno pitanje: "Je li sporazum o konverziji sklopljen na osnovi ZID ZPK/15 nepostojeći ili ništetan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj

kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli?", i na to pitanje dan je odgovor koji glasi: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi ZID ZPK/15 ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli“. Dakle, u navedenoj odluci VSRH se uopće nije bavio pitanjem spornim u ovom predmetu (da li sklapanje Dodatka ugovora o kreditu utječe na pravo korisnika kredita na potpuno obeštećenje zbog ništetnih odredbi osnovnog ugovora), niti je u toj odluci VSRH izrazio kategoričan stav o tome da je pravno shvaćanje Suda EU izraženo u odluci u predmetu C-118/17 apsolutno neprimjenjivo u predmetnom slučaju obeštećenja potrošača koji je pristao na konverziju.

32. Što se tiče visine zahtjeva, ista je utemeljena na saznanjima do kojih je sud došao provedenim vještačenjem po sudskoj vještakinji za financije Ines Lozić i pisanom dopunom tog nalaza i mišljenja, kojeg sud prihvaća kao objektivan, stručan, jasan, potpun i bez proturječnosti, te utemeljen na mjerodavnim ispravama i primjeni pravilne metodologije obračuna.

33. U nalazu i mišljenju sudska vještakinja Ines Lozić, dala je izračun pod pretpostavkom da se tijekom otplate kredita vezanog uz valutu CHF u razdoblju otplate do dana izračuna konverzije kredita nije mogao mijenjati tečaj. Ukupan iznos preplata, uzevši u obzir rast anuiteta zbog rasta tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita, u razdoblju otplate kredita do dana izračuna konverzije kredita iznose 8.542,38 EUR. Ukupan iznos koji je tužiteljica manje platila posljedično na pad tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita ukupno iznosi 1.006,45 EUR. Stoga sveukupan iznos koji je više plaćen (zbroj više i manje plaćenog) za vrijeme otplate kredita do dana izračuna konverzije kredita iznosi 7.535,93 EUR.

33.1. Izračunom konverzije je utvrđena glavnica u iznosu 20.789,10 EUR, što je preračunato iznosilo 158.804,44 kn. Pod pretpostavkom da se tužiteljici za vrijeme otplate kredita u CHF nije mogao mijenjati tečaj u odnosu na početni tečaj preostala nedospjela glavnica tužitelja prema stvarnom otplatnom planu na dan izračuna konverzije bi bila manja za 2.135,28 EUR. Konverzijom i preplatom koju je tuženik priznao po konverziji nije došlo do obeštećenja tužiteljice jer je iznos preplate koju je tuženik priznao po konverziji niži od iznosa preplata koje proizlaze iz razlike posljedično na promjenu kamatne stope i tečaja CHF. Prilikom obračuna konverzije tuženik je uzeo u obzir sve uplate tužiteljice, te je postupao u skladu s Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju čl.19. c. Aneksom uz Ugovor kojim je provedena konverzija utvrđena je preplata tužiteljice koja na dan 30.rujna 2015. iznosi 1.013,94 EUR. Kada se od ukupno pretplaćenog iznosa od 8.542,38 EUR oduzme ovaj iznos pretplate od 1.013,94 EUR, preostao bi iznos od 7.528,44 EUR.

33.2. Zatezne kamate na preplaćene mjesečne iznose, po osnovu porasta tečaja za otplatu iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita, obračunate do dana izračuna konverzije 30.rujna 2015. iznose ukupno 2.599,77 EUR.

33.3. Pod pretpostavkom da se primjenjuje čl. 171.ZOO-a (red uračunavanja), tada bi preostali iznos zateznih kamata na preplaćene mjesečne iznose obračunate do dana izračuna konverzije, nakon umanjenja za iznos konverzijske pretplate, iznosio 1.585,83 EUR.

Fiksni tečaj konverzije 7.53450

34. U pisanoj dopuni sudska vještakinja Ines Lozić očitovala se na primjedbe tuženika iz podneska od 15.travnja 2026., uz napomenu da tuženik nema prigovora na matematički izračun vještaka, te da su sve primjedbe pravne prirode u koja vještak ne ulazi.

35. U odnosu na tzv. negativne razlike, odnosno utvrđenje koliko je tužiteljica manje platila zbog povoljnijeg tečaja, treba navesti da je sudska vještakinja Ines Lozić utvrdila da je prilikom otplate kredita tužiteljica manje platila iznos od 1.006,45 EUR, zbog pada tečaja CHF-a u odnosu na početni tečaj.

36. U svakom slučaju, Vrhovni sud Republike Hrvatske u predmetu Revd-5374/21 dopustio je reviziju radi odgovora na pitanje treba li kod restitucijskog zahtjeva za isplatu zbog ništetne odredbe ugovora o kreditu u dijelu kojim je ugovorena valutna klauzule u CHF utvrđenu negativnu tečajnu razliku CHF na dan isplate kredita i tečaja CHF po kojem je plaćen anuitet kredita umanjiti za razliku iznosa anuiteta kada je tečaj CHF na dan plaćanja manji od onoga na dan isplate kredita. Stajalište ovog suda je da se negativne tečajne razlike ne trebaju uzimati u obzir, već da tuženik, da bi ostvario svoju tražbinu treba podnijeti protutužbu ili istaknuti prigovor radi prebijanja. Riječ je o tuženikovoju tražbini i on bira hoće li je ili neće realizirati. Pravna osnova tužiteljeve tražbine je stjecanje bez osnove od strane tuženika, dok tuženikova tražbina proizlazi iz ugovora i predstavlja ugovornu obvezu. Međutim, tuženik tijekom postupka nije radi eventualne naplate tzv.negativne razlike postavio nikakav protutužbeni zahtjev ili prigovor radi prebijanja, pa sud u tom dijelu nije imao o čemu odlučivati. Isto tako Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci posl.br.Rev-549/2023 od 18.prosinca 2023. izrazio je stajalište da sud ne može samovoljno odbijati tečajne razlike za vrijeme dok su one bile niže od tečaja isplate kredita u CHF.

37. Okolnost da su u određenom razdoblju zaista i plaćani niži anuiteti, ne utječe na rezultate provedenog vještačenja kojim su utvrđivani preplaćeni iznosi temeljem ništetnih odredbi. Iznosi koje je tuženik dužan vratiti tužiteljici restitucijom zbog ništetnosti, ne mogu se umanjivati onim što tužiteljica od tuženika nije dobila odnosno primila. Tuženik koji je sam sastavio nepoštene ugovorne odredbe o kamatnoj stopi koja se mijenjala njegovom odlukom i valutnoj klauzuli izraženoj u valuti švicarski franak, ne može tražiti isplatu koristi primjenom instituta stjecanja bez osnove iz članka 1111. ZOO. Onaj tko je znao ili morao znati da drugome nešto daje bez osnove nesavjestan je i nema pravo na povrat danog (u tom smislu odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-580/07 od 29. kolovoza 2007. i broj Rev-2624/2015 od 23. siječnja 2019., ŽS u Karlovcu, GŽ-650/2023 od 27.rujna 2023.).

38. S obzirom da je utvrđena djelomična ništetnost odredbi Ugovora o kreditu u pogledu valutne klauzule, to tužiteljici pripada pravo na povrat preplaćenih iznosa zbog navedenih ništetnih odredbi ukoliko nije u cijelosti obeštećena izvršenom konverzijom.

39. Međutim, u pogledu opsega obeštećenja koji bi pripadao potrošačima koji su konvertirali svoje kredite sudska praksa je bila različita, uključujući i sam Vrhovni sud Republike Hrvatske. U međuvremenu je VSRH u predmetu posl.br.Rev-457/2025 održao sjednicu proširenog vijeća 27.svibnja 2026. na kojoj je donio odluku u kojoj zaključuje: "Petrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem

Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

40. Time je VSRH prihvatio utvrđenja i pravna stajališta tog istog iz odluke posl.br.Rev-586/2019-14 od 21.prosinca 2022., prema kojoj ZID ZPK/15, iako vrlo detaljno regulira načelo konverzije, način izračuna, kao i učinke konverzije kredita, izrijekom ne regulira materijalnopravni učinak ništetnosti ugovorne odredbe propisan člankom 1111. stavkom 1. ZOO-a u vezi s člankom 1115. ZOO-a kojim je propisan opseg vraćanja stečenog bez osnove na način da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Dakle, ovim specijalnim propisom ništa nije određeno u pogledu zateznih kamata po osnovi odredbe članka 1111. ZOO-a, koje tužitelj također potražuje tužbenim zahtjevom. Prema tome je na strani tuženika kao banke i nadalje preostala obveza plaćanja nepodmirenih pripadajućih zateznih kamata na pojedinačne iznose obračunate od dana dospijeca svakog pojedinog iznosa do dana prestanka obveze (izvršenom konverzijom), a koja obveza proizlazi iz odredbe članka 1115. ZOO-a.

41. Naprijed navedene zaključke i pravna shvaćanja VSRH zauzeta na proširenoj sjednici tog suda u predmetu Rev-457/2025 prihvaća i ovaj sud. Slijedom navedenoga, tužiteljici pripada pravo na isplatu zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.

42. ZID ZPK/15 određuje koje troškove konverzije snose potrošači, pa tako u članku 19.e izrijekom navodi da oni snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz članka 19.c stavka 1. točke 1. ovoga Zakona; iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova iz članka 19.c stavka 1. točke 4. ovoga Zakona; iznos kamate i tečajnih razlika na ime preplate iz članka 19.c stavka 1. točke 5. ovoga Zakona.

43. Uzimajući u obzir citirane odredbe ZID ZPK/15, ZOO-a i pravno shvaćanje VSRH doneseno na proširenoj sjednici održanoj 27.svibnja 2026., ovaj sud smatra da je neosnovan zahtjev tužiteljice za isplatom iznosa od 8.542,38 EUR na ime preplaćenih iznosa po osnovi ništetne odredbe o valutnoj klauzuli sa zateznom kamatom od dospijeca svakog pojedinog iznosa do isplate, iz razloga što je izričitom zakonskom odredbom 19.c stavka 1. točke 5. ZID ZPK/15 propisano da potrošač prilikom konverzije snosi iznos kamate i tečajnih razlika na ime preplate, pa je glavni tužbeni zahtjev odbijen kao neosnovan i odlučeno je kao u izreci ove presude pod točkom 1./I., II. i III.

44. Međutim, sukladno čl. 1111. ZOO-a, osnovan je zahtjev tužiteljice kojim potražuje zatezne kamate na pojedinačne iznose pretplate, koje teku od dana plaćanja svakog pojedinog iznosa do isplate. Prema nalazu i mišljenju vještakinje Ines Lozić, zatezne kamate na pretplaćene iznose po osnovi valutne klauzule od dana otplate kredita do 30.rujna 2015. iznose 2.599,77 EUR.

45. Pravilno je sudska vještakinja za financije zatezne kamate obračunala za svaki pojedinačni iznos od dana plaćanja do 30.rujna 2015., budući da u konkretnom slučaju nije sporno da je tuženik unaprijed sastavio ugovor o kreditu, tako da je do njegova stjecanja došlo na temelju po njemu sastavljenih i nametnutih ništetnih ugovornih odredbi, zbog čega tuženik ima položaj nesavjesna stjecatelja. Stoga je tuženik dužan platiti tužiteljici zateznu kamatu počevši od dana stjecanja odnosno od dana isplate anuiteta.

46. Budući da je sud zaključio da dio odredbi čl.2. i 3. ugovora o kreditu, koje se odnose na valutnu klauzulu nisu razumljive, protivne su načelu savjesnosti i poštenja, te su kao takve ništetne, prihvaćen je podredni tužbeni zahtjev, te je odlučeno kao u izreci presude pod točkom 2./I.

47. Nadalje, osnovan je podredni zahtjev tužiteljice za isplatom zateznih kamata u ukupnom iznosu od 2.599,77 EUR, obračunatih na pretplaćene iznose do 30.rujna 2015., a sve po izračunu koji se temelji na nalazu i mišljenju sudskog vještaka, te je odlučeno kao u izreci presude pod točkom 2./II.

48. U smislu čl.31.st.2. ZOO-a na iznos neisplaćenih kamata mogu se zahtijevati zatezne kamate samo od dana kada je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu. Tužiteljica je zahtjev za isplatom obračunate zatezne kamate sa daljnjom zateznom kamatom istaknula podneskom od 25.lipnja 2026., pa joj od tog dana pripada zatezna kamata na iznos od 2.599,77 EUR, dok je za više zatraženu zateznu kamatu koja na taj iznos teče od 12.lipnja 2023. do 24.lipnja 2026. zahtjev tužiteljice trebalo odbiti kao neosnovan, i odlučiti kao u izreci presude pod točkom 2./II.

49. Tužiteljica je podneskom od 26.lipnja 2026. uredila tužbeni zahtjev, čime je istodobno preinčila tužbu isticanjem podrednog zahtjeva, koju preinaku je sud dopustio rješenjem donesenim na ročištu za glavnu raspravu održanom 17.rujna 2026. (točka I. izreke ovog rješenja). Naime, prema pravnom stajalištu zauzetom na sjednici Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 26.studenoga 2021. dopuštena preinaka je nakon provedenog financijskog vještačenja u predmetima po tužbama korisnika kredita u švicarskim francima.

50. Nadalje, tužiteljica je nakon izvršenog vještačenja podneskom od 3.ožujka 2026. uredila tužbeni zahtjev pod točkom II. na način da od tuženika potražuje isplatu iznosa od 8.542,38 EUR na ime pretplate izvršene na temelju ništenih odredbi ugovora o kreditu sa zateznom kamatom od dospijeca svakog pojedinog iznosa do isplate. Tužiteljica prije nego što je tuženik dostavio zatraženu dokumentaciju i prije provedenog vještačenja na okolnost koliko je tužiteljica više platila na ime ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli nije mogla znati točan iznos pretplate, tako da je podnošenje stupnjevite tužbe bilo osnovano u ovom predmetu. Iako je tužiteljica u tužbi kao vrijednost predmeta spora navela iznos od 14.000,00 EUR, ista je tek

podneskom od 3.ožujka 2026. postavila konačan glavni tužbeni zahtjev, jer to nije mogla učiniti prije vještačenja. Prema tome tužiteljica podneskom od 3.ožujka 2026. nije djelomično povukla tužbu, kako to tuženik pogrešno smatra već je prvi put postavila konkretni kondemnatorni tužbeni zahtjev.

51. Neosnovani su prigovori zastare tuženika izjavljeni za preinačene dijelove tužbe, budući je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 27. svibnja 2024. Su-IV-123/2024-5 zauzet je pravni stav: U slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva, koji stav u cijelosti prihvaća i ovaj sud.

52. Dokaze koje nije posebno obrazlagao, sud smatra irelevantnim za odlučivanje o osnovanosti tužbenog zahtjeva.

53. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1., 155., 156. st. 1. i 164. ZPP-a. Tužiteljici koji je zastupana po punomoćniku trošak je odmjeran sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine, broj: 138/2023, 107/25, nadalje: Tarifa), Zakonu o sudskim pristojbama (Narodne novine, broj: 118/2018. i 51/2023, nadalje: ZSP), Uredbi o Tarifi sudskih pristojbi (Narodne novine, broj: 37/2023., 50/2026), priloženom popisu parničnog troška i vrijednosti predmeta spora prema podredno postavljenom tužbenom zahtjevu u visini od 2.599,77 EUR.

54. Tužiteljica je postavila glavni i podredni tužbeni zahtjev, koji se temelje na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi, dok u pogledu odbijenog glavnog tužbenog zahtjeva nisu nastali nikakvi dodatni troškovi. U tom slučaju tužiteljica ima pravo na naknadu troškova za one parnične radnje koje se odnose na dio tužbenog zahtjev s kojim je tužiteljica uspjela, a takvo pravno shvaćanje zauzeo je Vrhovni sud Republike Hrvatske u više svojih odluka (Rev-1149/2024 od 25.rujna 2024., Rev-1172/2021 od 30.kolovoza 2022., Rev-623/2023 od 25.listopada 2023.). S obzirom da je tužiteljica uspjela u cijelosti s podrednim tužbenim zahtjevom, kako u nenovčanom dijelu koji se odnosi na utvrđenje, tako i u dijelu koji se odnosi na isplatu iznosa od 2.599,77 EUR, osnovan je zahtjev tužiteljice za naknadom parničnog troška. Kako u pogledu glavnog tužbenog zahtjeva nisu nastali nikakvi posebni troškovi, to tužiteljici pripada naknada parničnog troška prema vrijednosti spora od 2.599,77 EUR za radnje koje se odnose na podredni tužbeni zahtjev.

55. Tužiteljici je priznat trošak za sljedeće radnje: za sastav tužbe 100 bodova, za sastav četiri obrazložena podneska od 1.prosinca 2025., 3.ožujka 2026., 6.svibnja 2026. i 25.lipnja 2026. po 100 bodova sa svaki podnesak (100x4), i za zastupanje na ročištima na kojima se raspravljalo o glavnoj stvari ili su se izvodili dokazi održanim 21.siječnja 2026., 24.travnja 2026., 6.srpnja 2026. i 17.rujna 2026. po 100 bodova za svako ročište (100x4), odnosno ukupno 900 bodova, što pomnoženo s vrijednosti boda od 2,00 EUR daje iznos od 1.800,00 EUR, što uvećano za 25% PDV-a ukupno iznosi 2.250,00 EUR. Na taj iznos tužiteljici treba priznati trošak trošak financijskog vještačenja u zatraženom (ujedno i utrošenom) iznosu od 700,00 EUR, tako da je tužiteljici priznat trošak u ukupnom iznosu od 2.950,00 EUR. Na dosuđeni trošak

tužiteljici je priznata i zatezna kamata temeljem odredbe čl.151.st.3.ZPP-a, i po stopi određenoj člankom 29.st.2.ZOO-a, pa je odlučeno kao u izreci rješenja pod točkom II.

Split, 26.listopada 2026.

SUTKINJA:
Sanja Bikić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove odluke nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka iste. Žalba se podnosi putem ovog suda, a za nadležni županijski sud u 3 primjerka.

Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje i stranci koja je uredno obaviještena o tom ročištu, a na isto nije pristupila, smatra se da je dostava presude obavljena onog dana kad je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje smatra se da je dostava presude obavljena danom zaprimanja pisanog otpravka iste.

DNA:

- tužiteljici putem punomoćnika,
- tuženiku putem punomoćnika,
- u spis.

Broj zapisa: **9-3088f-2493f**

Kontrolni broj: **0bafb-8b4a5-01689**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.